

NA SROVNÁNÍ DAMAŠKU S POZEMSKÝM RÁJEM ZŘEJMĚ NĚCO BUDE...

SÝRIE, SLUNCEM POLÍBENÁ

KDYŽ PROROK MOHAMED STANUL PŘI SVÉ CESTĚ DO MEKKY NA HOŘE A POHLÉDL NA DAMAŠEK, ODMÍTL DO MĚSTA VKROČIT S TÍM, ŽE DO RÁJE CHCE VSTOUPIT JEN JEDNOU...

Ano, může se vám stát, že strávíte většinu pobytu v Damašku a stále budete váhat toto kouzelné město opustit. Což se dá pochopit i nazíráno z golfového pohledu – je zde první a zatím jediné hřiště v zemi. Cham Golf & Country Club disponuje 18-ti jamkovým hřištěm na území o rozloze 60 hektarů. Na zbytek země 2,2x větší než Česko by vám však zbylo málo času, a to by byla chyba.

Místní památky vás doslova ohromí. Tisíciletá historie, pouštní plošina púlená řekou Eufrat i život lidí v pozoruhodných a navzájem odlišných regionech skýtají neobyčejné možnosti poznání a za cestovatelské útrapy určitě stojí. Spatříte nádhernou přírodu a navíc si můžete užívat pohostinnost lidí, kteří kromě své rodné arabštiny ovládají i francouzštinu a angličtinu. Snaží se turistům spíše pomoci, než aby je chtěli okrást. Jsou přátelští a připraveni vám pomoci. Kde jinde se vám stane, že vás taxikář po ukončení jízdy pozve na oběd do své rodiny... Cenu

si však raději domluvíte předem, i když je tady pro nás poměrně levně. Platí se syrskými librami (lze i dolary), za 1 Kč dostanete 2,5 SYP. Často tady potkáte více či méně zahalené ženy. Je dobré přizpůsobit se místní tradici a zapomenout na tílka i krátké sukně.

Do Damašku pravidelně létají ČSA. Sýrie představuje ideální cíl pro každého, kdo má chuť poznat exotiku a přitom necestovat daleko od domova a být v relativním bezpečí. Po 3,5 hodinách přistane člověk v Orientu se smlouvajícími prodáváči, horami ovoce a zele-

niny, troubícími auty, mezi kterými se proplétají oslí povozy.

CO DOPORUČIT?

V létě tady panují vysoké teploty, lepší je přijet na jaře nebo na podzim. V zemi není moc kempů nebo hostelů. Tipy na levnější ubytování (cca 20

Allepo: Z hradeb pevnosti na pahorku je krásný výhled na jinak ploché město, se 3 miliony obyvatel druhé největší v Sýrii.

Hladinu vodní nádrže „The 16th October“ brázdí vyhlídkové lodě.

Národní muzeum

Pouštní Palmyra proslula oslňujícími architektonickými památkami.

Oběd v damašském Kaser Al Wali

dolarů) jsou v průvodci Lonely Planet. Pokud pojedete do Sýrie za památkami, je téměř povinností navštívit po heřmánku a vavřínu vonící kosmopolitní Aleppo (Haleb) s citadelou, zaniklé starověké město Ugarit, římský amphitheater v Bosře, křesťanskou obec Ma`alula, ve které se dosud hovoří aramejsky (jazykem Ježíše Krista), nedobytný Saladinův hrad (UNESCO) a největší křižáckou pevnost na Blízkém východě Crack des Chevaliers. Stoupence památek nadchne Palmyra, starodávné město v poušti. Přímořská Latakia je stále vyhledávanějším turistickým lákadlem.

Jakou specialitu v Sýrii ochutnat? Shawarmu (kousky grilovaného jehněčího nebo kuřecího masa zabaleného v pita chlebu) nabízejí stánky s rychlým občerstvením. Odvážní mohou zkusit speciality z ovčího nebo velbloudího mozku, varlat nebo jazyka. Syrské víno zklame – prostě není k mání, a když tak velmi drahé. Alkohol seženete s obtížemi, spíše jen v křesťanských čtvrtích.

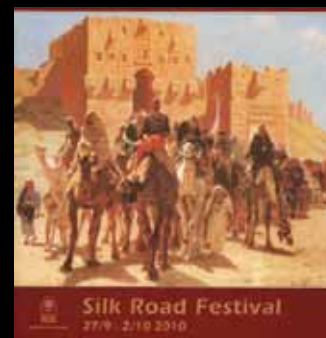
Ekonomika by se chtěla otevřít, ale jako by také zůstala uzavřená. Pro působení zahraničních společností chybějí zákony. Aby firma mohla na trhu existovat, musí mít např. syrského partnera. Příchod zahraničních firem a jejich investic v zemi by nejvíce pomohl mladým lidem do 25 let, kteří tvoří 60% obyvatelstva. Mívají problém s uplatněním, proto odcházejí do ciziny. Je běžné, že Sýřané mají dvě zaměstnání. Přes den pracují třeba na stavbě, večer v restauraci. Vláda připravuje opatření k tvorbě nových pracovních míst. Projekty na stavbu ropovodů, plynovodů, elektráren, komunikací a rozvoj turismu by měly přinést víc pracovních příležitostí. I levná pracovní síla a nerozvinutost trhu může přilákat zahraniční investory. Tohle vše je ale na začátku.

NEJSTARŠÍ NA SVĚTĚ

Legenda praví, že ve dnech potopy se jediný jako kvetoucí ostrov vznášel na rozbouřených vlnách vod, a stejně

Silk Road - Hedvábná stezka (cesta) se nazývají legendární obchodní trasy, které vedly ze srdce Číny napříč Asií do Středomoří. Za dva tisíce let své existence se stala křižovatkou a tavicím kotlem kultur. Ve starověku bývala nejdelší cestou, jakou se lidé ubírali. Měřila přes 10 tisíc km a karavany ji zdolávaly tři roky. Cestu jim obvykle komplikovaly války, hranice, cla, lupiči i extrémní přírodní podmínky. Každé putování představovalo významný cestovatelský výkon. Ani dnes se nepřekonává bez problémů, zejména kvůli autokratickým režimům, komplikovaným vizům i horkému podnebí. Karavany táhly po hlavní větvi přes Turecko, Írán, Turkmenistán, Uzbekistán, Kyrgyzstán a pouštní Ujgursko až do čínského města Si-an (Xi'an), císařského sídla Čchang-an. Kromě zboží převážely výrobní znalosti, vědění, náboženství a kulturní zvyky. Obchod po Hedvábné stezce (nazval ji takto německý zeměpisec baron Ferdinand von Richthofen) byl důležitým faktorem při rozvoji starověkých civilizací v Číně, Mezopotámii, Persii, Indii a Itálii a pomohl položit základy moderního světa.

Ministr turistiky Dr. Sa`adallah Agha Al-Qal`a: „Hedvábná stezka vždy bývala, kromě svého obchodního významu, také kulturní spojnici mezi Východem a Západem. Myšlenka, aby v tanci a hudbě ožilo zapomenuté kulturní bohatství, ožívá každoročně v projektu Silk Road Festival. Stovky umělců se spojují v symbolickou karavanu, vydávající se na pouť a přivázející s sebou pestré kulturní bohatství střední Asie i dalekého Východu.“

Název křesťanské vesničky Ma`alula, ohraničené zelenými políčky a fíkovými háji, je odvozen od aramejského „vstup“, zřejmě podle tamní bájně soutěsky. Nebýt antén a satelitů, mysleli byste, že jste se ocitli o pár století zpátky...

► tak bude i v den posledního soudu jako jediný ušetřený... Damašek je vsuktu krásný, plný překvapení. Arabsky Dimašk (hovorově aš-Šám) je údajně nejstarším, nepřetržitě obývaným městem na světě. Město „Dimašqa“ bylo dobyto Egyptany už v 15. století př. n. l. V krutých bojích se ho postupně zmocnili Aramejci, Asyřané, Peršané, Mongolové, Alexandr Makedonský, Římané a Turci. Všechny civilizace se podepsaly na stavební architektuře. Po I. světové válce okupovali město Francouzi. Po jejich odchodu byla 17. dubna 1946 vyhlášena nezávislost a Damašek se stal hlavním městem Sýrie.

Jeho hlavní kouzlo tkví v tom, že tu přežívá duch starého Orientu. V typických kavárničkách a čajovnách s vodními dýmkami vysedávají místní muži. Pokuřují, klábosí nebo poslouchají legendy a pověsti posledních profesionálních vypravěčů (hakawátí). Popíjejí silný hodně oslazený černý čaj nebo stejně tak silnou kávu připravenou v džezvě, které dodává zvláštní chuť kardamom. Ženy tam nesedí, i když mají poměrně velká práva. Sýrie je např. jednou z mála

arabských zemí, v jejichž vládách tradičně zastupuje ministerský post aspoň jedna žena.

Ve Starém městě uvidíte překrásné paláce i letité polorozbořené domy, natěsnané v úzkých uličkách. Jestli je něco, co neoddělitelně patří k Blízkému Východu, pak jsou to starobylá tržiště - sůky. Než se do dlouhých obchodních pasáží vydáte, naučte se smlouvat. Zajít si tam ale můžete nejen kvůli nákupu suvenyrů - doporučit lze např. oděv, vodní dýmku (k ní tabák vonícím po ovoci) nebo ručně vyráběná mýdla. Zázitkem je i pouhá procházka mezi obchůdky, v nichž pořídíte všechno -

V porovnání s jinými zeměmi je pro nás orientální Sýrie prostorem spíše neznámým. Cestovní kanceláře ji v nabídce téměř nemají. A těch, kdo tam vyrazí na vlastní pěst, není mnoho.

oblečení, domácí potřeby, šperky, koření, potraviny, kosmetiku i koberečky. Střecha největšího sůku al-Hamídije, která ústí přímo do ulic Starého města, zůstala proděravělá střelami Francouzů, když „perlu Orientu“ opouštěli.

VZPOMÍNKY ZŮSTANOU

Příjemným místem na procházku je stará čtvrť Sálihíje, se spoustou krámků, ležící pod horou Kásijún. Moderní čtvrť má svou typickou rušnou atmosféru. Je v ní Národní muzeum s proslulými syrskými vykopávkami. Dále náměstí al-Marže (náměstí Mučedníků), které bylo v 19. století centrem

Damašku, nyní je rušnou křižovatkou. Zajímavou památkou je i nefunkční Hidžázské nádraží, postavené za účelem přepravy poutníků do Medíny. Nejvýznamnější památkou je Umajjovská mešita, jejíž velké nádvoří pokrývá bílá vápencová dlažba. Má tři minarety a vnitřní modlitební sál s oddělenou částí pro muže a ženy. Druhou je pak Azmovský palác - komplex překrásných budov s několika nádvořími, zelení a přepychově vyzdobenými místnostmi, postavený v polovině 18. století.

Cham Golf & Country Club

(president Dr. Ing. Osman Aidi) na damašské Airport Road představuje mix tradice a moderny. Nabízí 18-ti jamkové a zatím jediné golfové hřiště v Sýrii, postavené na území o 60 hektarech. Délka 6033 metrů, Par 72, driving range s 35 krytými odpalšti, putting a pitching green. Na hřišti jsou 4 vodní plochy a roste stěží uvěřitelných 17 tisíc palem, ovocných stromů a olivovníků a 25 tisíc původních rostlin a květin. Green Fee 50, Cart Fee 25 dolarů. Areal poskytuje hráčům komfortní zázemí, včetně 2 restaurací a baru. Pro-shop je velmi dobře zásoben.

Možná na srovnání Damašku s pozemským rájem něco bude. Je obklopený zelenými zahradami oázy, považovanou za největší a nejurodnější zahradu Arábie. Vzpomínky na ni i volání muezínů, ruch sůků i vůně vodních dýmek v kolébce civilizace ve vás zůstanou až do konce života. ■

